

PRATİK ARMONİ

Okay ÖZDAĞ

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-399-045-9 **Sayfa ve Kapak Tasarımı** Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı Pratik Armoni **Yayıncı Sertifika No** 47518

Yazar Okay ÖZDAĞ **Baskı ve Cilt** Vadi Matbaacılık
ORCID iD: 0000-0002-7614-6562

Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN **Bisac Code** MUS000000

DOI 10.37609/akya.2489

Kütüphane Kimlik Kartı
Özdağ, Okay.
Pratik Armoni / Okay Özdağ.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
125 sayfa. : nota ; 195x275 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253990459
1. Müzik.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Editör Notu

İnsanlık tarihi göz önüne alındığında en eski sanatlardan birisi olarak karşımıza çıkan müzik sanatı, yüzyıllardır çeşitli evrelerden geçerek, çeşitli kültürel değişkenlerle günümüze kadar ulaşmıştır. Bu süreç içerisinde insanların, ürettikleri müziklere çeşitli şekillerde eşlik ettikleri yadsınamaz bir gerçektir. Bu eşlik bazen bir ritim çalgısıyla bazen bedeniyle (ayak ve elleriyle ritim tutarak) ve nihayetinde ezgi üreten enstrümanların icat edilmesiyle bu çalgılarla yapılmaya başlamıştır. Müziği oluşturan seslerin ister vokal, ister çalgı olsun uyum içerisinde olması beklenen bir durumdur. Bütün sanat dallarında olduğu gibi estetik, güzeli arama kaygısı müzik sanatının da bilimsel perspektifte çeşitli kurallarını oluşturmuştur.

Tarihin süzgecinden geçerek günümüze kadar gelen ezgiye eşlik etme geleneği zamanla çoksesliliğin oluşmasını sağlamış, oluşan çokseslilik müzikologlar tarafından müziğin fiziksel yapıları (doğuşkanlar) öngörülerek ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla çokseslilik müzik biliminin bir alanı olarak çeşitli kuralların ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Çeşitli deneyimler, eğitimlerle armoni konusunda kendini ispat etmiş akademisyen ve besteci Okay Özdağ tarafından yazılan elinizdeki kitap, armoni konusunu basit ve sade dille anlatmaktadır. Kitapta armonik olarak fonksiyonel akorlar ve çevrimlerine, dominant 7'li akorlardan çeşitli 6'lı akorlara kadar bilimsel bir sırayla verilen akor yapılarının, armoninin belirli kuralları çerçevesinde bağlantılarına bütün tonal yapılarda örnekler sunulmuştur. Konuların daha anlaşılır olması için okuyucudan beklenen hazırbulunuşluk seviyesi, aralıklar ve tonalite kavramlarının bilinmesi yönündedir. Sadece mesleki müzik eğitimi alan öğrenciler değil aynı zamanda konuya meraklı olan müzisyenler ve amatörler için de faydalı olacaktır.

Mustafa DAĞDEVİREN

Ocak 2023

İÇİNDEKİLER

1) Üç Sesli Akorların Dar Serimleri ve Pozisyonları.....	3
2) Üç Sesli Akorların Geniş Serimleri ve Pozisyonları	6
3) Armonide Fonksiyon Kavramı	9
4) Tonik (I) - Subdominant (IV) - Dominant (V) Fonksiyonları	10
5) Tonik - Subdominant Bağlılıkları.....	13
6) Tonik - Dominant Bağlılıkları	19
7) Subdominant - Dominant Bağlılıkları.....	24
8) Tonik 6 Akoru	29
9) Subdominant 6 Akoru.....	32
10) Dominant 6 Akoru	35
11) Tonik 6/4 Akoru.....	38
12) Subdominant 6/4 Akoru	41
13) Dominant 6/4 Akoru.....	44
14) Kadans 6/4 Akoru.....	47
15) Majör Tonalitede Minör Subdominant.....	50
16) Minör Tonalitede Majör Subdominant.....	53
17) Dominant 7 Akorunun Tonik Akora Çözümü	56
18) Dominant 6/5 Akorunun Tonik Akora Çözümü	62
19) Dominant 4/3 Akorunun Tonik Akora Çözümü	65
20) Dominant 7 Akorunun Tonik 6 Akora Çözümü.....	68
21) Dominant 6/5 Akorunun Tonik 6 Akora Çözümü	71
22) Dominant 4/3 Akorunun Tonik 6 Akora Çözümü	74
23) Dominant 2 Akorunun Tonik 6 Akora Çözümü.....	77
24) II. Derece 7 Akoru ve Çevrimleri	80
25) VII. Derece 7 Akorunun Tonik Akora Çözümü ve Çevrimleri.....	85
26) III. Derece, III. Derece 6 ve III. Derece 7 Akorları.....	91
27) VI. Derece, VI. Derece 6 ve VI. Derece 7 Akorları.....	94
28) Napoliten 6 Akoru	97
29) Double Dominant 7 Akoru	100
30) Double Dominant VII7 Akoru	103
31) İtalyan Artık 6 Akoru	106
32) Alman Artık 6 Akoru	109
33) Fransız Artık 6 Akoru	112

GÖRSEL TABLOSU

Görsel 1 - Do majör akorunun ikili dizeğe dar serim ile üç farklı pozisyonda yerleştirilmesi	3
Görsel 2 - La minör akorunun ikili dizeğe dar serim ile üç farklı pozisyonda yerleştirilmesi.....	3
Görsel 3 - Diyezli tonalitelerin I. derecelerinin dar serimleri	4
Görsel 4 - Bemollü tonalitelerin I. derecelerinin dar serimleri.....	5
Görsel 5 - Do majör akorunun ikili dizeğe geniş serim ile üç farklı pozisyonda yerleştirilmesi.....	6
Görsel 6 - La Minör akorunun ikili dizeğe geniş serim ile üç farklı pozisyonda yerleştirilmesi	6
Görsel 7 - Diyezli tonalitelerin I. derecelerinin geniş serimleri	7
Görsel 8 - Bemollü tonalitelerin I. derecelerinin dar serimleri.....	8
Görsel 9 - Do majör tonalitesindeki dereceler ve fonksiyonları.....	9
Görsel 10 - La Minör tonalitesindeki dereceler ve fonksiyonları.....	9
Görsel 11 - Do Majör tonalitesinde Tonik (I) - Subdominant (IV) - Dominant (V) fonksiyonları.....	10
Görsel 12 - La Minör tonalitesinde Tonik (I) - Subdominant (IV) - Dominant (V) fonksiyonları	10
Görsel 13 - Diyezli tonalitelerde T (I), S (IV) ve D (V) fonksiyonlarının 5'li pozisyonları.....	11
Görsel 14 - Bemollü tonalitelerde T (I), S (IV) ve D (V) fonksiyonlarının dar 5'li pozisyonları	12
Görsel 15 - Do majör tonalitesinde dar serim ile tonik subdominant bağlantıları	13
Görsel 16 - La Minör tonalitesinde dar serim ile tonik subdominant bağlantıları	14
Görsel 17 - Do majör tonalitesinde geniş serim ile tonik subdominant bağlantıları.....	14
Görsel 18 - La minör tonalitesinde geniş serim ile tonik subdominant bağlantıları	14
Görsel 19 - Diyezli tonalitelerde dar serim ile tonik subdominant bağlantıları	15
Görsel 20 - Diyezli tonalitelerde geniş serim ile tonik subdominant bağlantılar	16
Görsel 21 - Bemollü tonalitelerde dar serim ile tonik subdominant bağlantıları.....	17
Görsel 22 - Bemollü tonalitelerde geniş serim ile tonik subdominant bağlantıları	18
Görsel 23 - Do majör tonalitesinde dar serim ile tonik dominant bağlantıları	19
Görsel 24 - Do majör tonalitesinde geniş serim ile tonik dominant bağlantıları.....	19
Görsel 25 - La minör tonalitesinde dar serim ile tonik dominant bağlantıları.....	19
Görsel 26 - La minör tonalitesinde geniş serim ile tonik dominant bağlantıları.....	19
Görsel 27 - Diyezli tonalitelerde dar serim ile tonik dominant bağlantıları	20
Görsel 28 - Diyezli tonalitelerde geniş serim ile tonik dominant bağlantıları	21
Görsel 29 - Bemollü tonalitelerde dar serim ile tonik dominant bağlantıları.....	22
Görsel 30 - Bemollü tonalitelerde geniş serim ile tonik dominant bağlantıları.....	23
Görsel 31 - Do majör tonalitesinde dar serim ile tonik subdominant bağlantıları.....	24
Görsel 32 - La minör tonalitesinde dar serim ile tonik subdominant bağlantıları.....	24
Görsel 33 - Do majör tonalitesinde geniş serim ile tonik subdominant bağlantıları.....	24
Görsel 34 - La minör tonalitesinde geniş serim ile tonik subdominant bağlantıları	25
Görsel 35 - Diyezli tonalitelerde dar serim ile subdominant dominant bağlantıları	25
Görsel 36 - Diyezli tonalitelerde geniş serim ile subdominant dominant bağlantıları	26

Görsel 37 - Bemollü tonalitelere dar serim ile subdominant dominant bağlantıları.....	27
Görsel 38 - Bemollü tonalitelere geniş serim ile subdominant dominant bağlantıları.....	28
Görsel 39 - Do majör tonalitesinde tonik 6 akoru	29
Görsel 40 - La minör tonalitesinde tonik 6 akoru.....	29
Görsel 41 - Diyezli tonalitelere tonik 6 akoru	30
Görsel 42 - Bemollü tonalitelere tonik 6 akoru.....	31
Görsel 43 - Do majör tonalitesinde subdominant 6 akoru	32
Görsel 44 - La minör tonalitesinde subdominant 6 akoru.....	32
Görsel 45 - Diyezli tonalitelere subdominant 6 akoru	33
Görsel 46 - Bemollü tonalitelere subdominant 6 akoru.....	34
Görsel 47 - Do majör tonalitesinde dominant 6 akoru	35
Görsel 48 - La minör tonalitesinde dominant 6 akoru.....	35
Görsel 49 - Diyezli tonalitelere dominant 6 akoru	36
Görsel 50 - Bemollü tonalitelere subdominant 6 akoru.....	37
Görsel 51 - Do majör tonalitesinde tonik 6/4 akoru.....	38
Görsel 52 - La minör tonalitesinde tonik 6/4 akoru	38
Görsel 53 - Diyezli tonalitelere tonik 6/4 akoru.....	39
Görsel 54 - Bemollü tonalitelere tonik 6/4 akoru	40
Görsel 55 - Do majör tonalitesinde subdominant 6/4 akoru.....	41
Görsel 56 - La minör tonalitesinde subdominant 6/4 akoru	41
Görsel 57 - Diyezli tonalitelere subdominant 6/4 akoru.....	42
Görsel 58 - Bemollü tonalitelere subdominant 6/4 akoru	43
Görsel 59 - Do majör tonalitesinde dominant 6/4 akoru.....	44
Görsel 60 - La minör tonalitesinde dominant 6/4 akoru	44
Görsel 61 - Diyezli tonalitelere dominant 6/4 akoru.....	45
Görsel 62 - Bemollü tonalitelere dominant 6/4 akoru	46
Görsel 63 - Do majör tonalitesinde kadans 6/4 akoru.....	47
Görsel 64 - La minör tonalitesinde kadans 6/4 akoru	47
Görsel 65 - Diyezli tonalitelere kadans 6/4 akoru.....	48
Görsel 66 - Bemollü tonalitelere kadans 6/4 akoru	49
Görsel 69 - Bemollü majör tonalitelere minör subdominant.....	52
Görsel 70 - La minör tonalitesinde majör subdominant.....	53
Görsel 71 - Diyezli minör tonalitelere majör subdominant	54
Görsel 72 - Bemollü minör tonalitelere majör subdominant.....	55
Görsel 73 - Do majör tonalitesinde dominant 7 akorunun 5'lisiz tonik akora çözümü	56
Görsel 74 - Do majör tonalitesinde 5'lisiz dominant 7 akorunun tonik akora çözümü	57
Görsel 75 - La minör tonalitesinde dominant 7 akorunun 5'lisiz tonik akora çözümü.....	57
Görsel 76 - La minör tonalitesinde 5'lisiz dominant 7 akorunun tonik akora çözümü.....	57
Görsel 77 - Diyezli tonalitelere D7 akorunun 5'lisiz tonik akora çözümü	58

Görsel 78 - Diyezli tonalitelere 5'lisiz D7 akorunun tonik akora çözümü	59
Görsel 79 - Bemollü tonalitelere dominant 7 akorunun 5'lisiz tonik akora çözümü.....	60
Görsel 80 - Bemollü tonalitelere 5'lisiz dominant 7 akorunun tonik akora çözümü.....	61
Görsel 81 - Do majör tonalitesinde dominant 6/5 akorunun tonik akora çözümü	62
Görsel 82 - La minör tonalitesinde dominant 6/5 akorunun tonik akora çözümü	62
Görsel 83 - Diyezli tonalitelere dominant 6/5 akorunun tonik akora çözümü.....	63
Görsel 84 - Bemollü tonalitelere dominant 6/5 akorunun tonik akora çözümü	64
Görsel 85 - Do majör tonalitesinde dominant 4/3 akorunun tonik akora çözümü	65
Görsel 86 - La minör tonalitesinde dominant 4/3 akorunun tonik akora çözümü	65
Görsel 87 - Diyezli tonalitelere dominant 4/3 akorunun tonik akora çözümü.....	66
Görsel 88 - Bemollü tonalitelere dominant 4/3 akorunun tonik akora çözümü	67
Görsel 89 - Do majör tonalitesinde dominant 7 akorunun tonik 6 akora çözümü	68
Görsel 90 - La minör tonalitesinde dominant 7 akorunun tonik 6 akora çözümü.....	68
Görsel 91 - Diyezli tonalitelere dominant 7 akorunun tonik 6 akora çözümü	69
Görsel 92 - Bemollü tonalitelere dominant 7 akorunun tonik 6 akora çözümü.....	70
Görsel 93 - Do majör tonalitesinde dominant 6/5 akorunun tonik 6 akora çözümü	71
Görsel 94 - Do majör tonalitesinde dominant 6/5 akorunun tonik 6 akora çözümü	71
Görsel 95 - Diyezli tonalitelere dominant 6/5 akorunun tonik 6 akora çözümü.....	72
Görsel 96 - Bemollü tonalitelere dominant 6/5 akorunun tonik 6 akora çözümü	73
Görsel 97 - Do majör tonalitesinde dominant 4/3 akorunun tonik 6 akora çözümü	74
Görsel 98 - La minör tonalitesinde dominant 4/3 akorunun tonik 6 akora çözümü.....	74
Görsel 99 - Diyezli tonalitelere dominant 4/3 akorunun tonik 6 akora çözümü.....	75
Görsel 100 - Bemollü tonalitelere dominant 4/3 akorunun tonik 6 akora çözümü.....	76
Görsel 101 - Do majör tonalitesinde dominant 2 akorunun tonik 6 akora çözümü.....	77
Görsel 102 - La minör tonalitesinde dominant 2 akorunun tonik 6 akora çözümü	77
Görsel 103 - Diyezli tonalitelere dominant 2 akorunun tonik 6 akora çözümü.....	78
Görsel 104 - Bemollü tonalitelere dominant 2 akorunun tonik 6 akora çözümü.....	79
Görsel 105 - Do majör tonalitesinde II. derece 7 akoru.....	80
Görsel 106 - La minör tonalitesinde II. derece 7 akoru.....	80
Görsel 107 - Diyezli tonalitelere II. derece 7 akoru	81
Görsel 108 - Bemollü tonalitelere II. derece 7 akoru.....	82
Görsel 109 - Do majör tonalitesinde II. derece 7 akorunun çevrimleri.....	82
Görsel 110 - La minör tonalitesinde II. derece 7 akorunun çevrimleri	83
Görsel 111 - Diyezli tonalitelere II. derece 7 akorunun çevrimleri.....	83
Görsel 112 - Bemollü tonalitelere II. derece 7 akorunun çevrimleri.....	84
Görsel 113 - Do majör tonalitesinde VII derece 7 akorunun tonik akora çözümü.....	85
Görsel 114 - La minör tonalitesinde VII derece 7 akorunun tonik akora çözümü	85
Görsel 115 - Diyezli tonalitelere VII. derece 7 akorunun tonik akora çözümü.....	86
Görsel 116 - Bemollü tonalitelere VII. derece 7 akorunun tonik akora çözümü	87

Görsel 117 - Do majör tonalitesinde VII. derece 7 akorunun çevrimleri.....	88
Görsel 118 - La minör tonalitesinde VII. derece 7 akorunun çevrimleri	88
Görsel 119 - Diyezli tonalitelerde VII. derece 7 akorunun çevrimleri	89
Görsel 120 - Bemollü tonalitelerde VII. derece 7 akorunun çevrimleri	90
Görsel 121 - Do majör tonalitesinde III. derece, III. derece 6 ve III. derece 7 akorları	91
Görsel 122 - La minör tonalitesinde III. derece, III. derece 6 ve III. derece 7 akorları.....	91
Görsel 123 - Diyezli tonalitelerde III. derece, III. derece 6 ve III. derece 7 akorları.....	92
Görsel 124 - Bemollü tonalitelerde III. derece, III. derece 6 ve III. derece 7 akorları	93
Görsel 125 - Do majör tonalitesinde VI. derece, VI. derece 6 ve VI. derece 7 akorları	94
Görsel 126 - La minör tonalitesinde VI. derece, VI. derece 6 ve VI. derece 7 akorları.....	94
Görsel 127 - Diyezli tonalitelerde VI. derece, VI. derece 6 ve VI. derece 7 akorları	95
Görsel 128 - Bemollü tonalitelerde VI. derece, VI. derece 6 ve VI. derece 7 akorları.....	96
Görsel 129 - Do majör tonalitesinde napoliten 6 akoru.....	97
Görsel 130 - La minör tonalitesinde napoliten 6 akoru	97
Görsel 131 - Diyezli tonalitelerde napoliten 6 akoru.....	98
Görsel 132 - Bemollü tonalitelerde napoliten 6 akoru	99
Görsel 133 - Do majör tonalitesinde double dominant 7 akoru	100
Görsel 134 - La minör tonalitesinde double dominant 7 akoru.....	100
Görsel 135 - Diyezli tonalitelerde double dominant 7 akoru	101
Görsel 136 - Bemollü tonalitelerde double dominant 7 akoru.....	102
Görsel 139 - Diyezli tonalitelerde double dominant VII 7 akoru	104
Görsel 140 - Bemollü tonalitelerde double dominant VII 7 akoru.....	105
Görsel 141 - Do majör tonalitesinde İtalyan artık 6 akoru.....	106
Görsel 142 - La minör tonalitesinde İtalyan artık 6 akoru.....	106
Görsel 143 - Diyezli tonalitelerde İtalyan artık 6 akoru	107
Görsel 144 - Bemollü tonalitelerde İtalyan artık 6 akoru.....	108
Görsel 145 - Do majör tonalitesinde Alman artık 6 akoru	109
Görsel 146 - La minör tonalitesinde Alman artık 6 akoru.....	109
Görsel 147 - Diyezli tonalitelerde Alman artık 6 akoru	110
Görsel 148 - Bemollü tonalitelerde Alman artık 6 akoru.....	111
Görsel 149 - Do majör tonalitesinde Fransız artık 6 akoru	112
Görsel 150 - La minör tonalitesinde Fransız artık 6 akoru.....	112
Görsel 151 - Diyezli tonalitelerde Fransız artık 6 akoru	113
Görsel 152 - Bemollü tonalitelerde Fransız artık 6 akoru.....	114

KAYNAKÇA

- Barut, V. vd. (2020), Saygun Yaklaşımıyla Armoni Eğitimi, Pan Yayıncılık, İstanbul.
- Cangal, N. (2010), Armoni, Arkadaş Yayınevi, 5. Baskı, Ankara.
- Elhankızı, A. (2012), Armoni Klasik Batı Sistemine Rus Ekolü Yaklaşımları, Eğitim Yayınevi, Konya.
- Hacıev, P. (1999), Temel Müzik Teorisi, Pan Yayıncılık, İstanbul.
- Karolyi, O. (1999), Müziğe Giriş, Pan Yayıncılık, İstanbul.
- Richter, E. (1864), Treatise on Harmony, Cramer & Co., Londra.
- Riemann, H. (1986), Harmony Simplified, Augener Limited, Londra.
- Schenker, H. (1968), Harmony, The University of Chicago, Şikago ve Londra.
- Schönberg, A. (1969), Structural Functions of Harmony, W. W. Norton&Company, New York.
- Tchaikovsky, P. I. (1900), Guide To The Practical Study Of Harmony, P. Jurgenson, Leipzig.
- Walter, P. (1959), Harmony, W. W. Norton & Company, New York